

TUONILMAISIIN OVAT SIIRTYNEET

Mikko Ritoniemi.

Mikko Ritoniemi kuollut

Vienan-Karjalassa Kontonin Kenttjärvellä 13.6.1907 syntynyt Mikko Ritoniemi (Filipoff) kuoli 27.12.1991. Hän tuli Suomeen 1922 talvella ns. suuren muuttoaalton mukana. Kotiin Karjalaan jäi kahdeksanlapsisesta perheestä vain yksi tytär ja perheen äiti Olga. Eri reittejä ja eri aikoina Suomeen saapuneet muut perheen jäsenet tapasivat Suomussalmella, mistä isä Huotarinen kera siirryttiin Keski-Suomeen Hankasalmelle, josta tuli perheen asuinpaikka.

Neuvosto-Venäjän julistama yleinen armahdus ja koti-Karjalasta kantautuneet tiedot olojen rauhoittumisesta edistivät perheen isän Huotarinen ja sisarusten muuttoa takaisin kotiin Karjalaan. Suomeen jäi sisaruksista pysyvästi Risto, Mikko ja Mari, joista valtakunnan rajan jakaman suvun vanhimpana elää Tampereella hyvävoimaisena Mari.

Vienan miesten perinteiseen kulkukauppa-ammattiin Mikko perehtyi aluksi tuatonsa mukana ja myöhemmin Risto-veljen kanssa kauppatuotteilla. Kulkukaupasta muodostuikin hänelle elinikäinen vuosikymmeniä kestänyt ammatti, jonka pituus lieene Suomen ennätystä alallaan. Mikon kauppiasuraan mahtuu koko vuosisatamme kaupallinen kehitys oravanna-koista pankkikortteihin asti.

Elämäkumppanin löytäminen Saarijärven Mahlulta vakiinnutti asuinpaikaksi Pylkönmäen kunnan, jonka kirkkomaahan Mikko saatettiin 11.1.1992. Siunauksen toimitti

Jyväskylän ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra Arto Leskinen sukulaisten ja ystävien läsnäollessa.

Muistotilaisuudessa seurakuntatalossa pitäjänneuvos Onni Ranta-aho kertoi vuosikymmenien takaisesta tapahtumasta, valkoisesta Mikolta ostetusta villapaidasta: "Se oli mieheksi varttuvalla nuorukaiselle tärkeä asia, kun piti itseään tarjota muillekin kuin kotiväelle".

Kauniiden muistosanojen lisäksi pitäjänneuvos Ranta-aho kiitti hyvää naapuruudesta ja erikoisesti arvosti kulkukauppiaan työtä syrjäkylmien vaikeissa oloissa elävien ihmisten parissa, "joille kulkukauppiain käynti kaupan-teen lisäksi muodostui momenttasoisiksi sosiaalisiksi tapahtumaksi".

Isänsä vienankarjalaisista juurista, Kenttjärven kylästä ja vanhasta Karjalasta kertoi tilaisuudessa muutamain sanoin Pekka Ritoniemi.

Lämminhenkistä ja herkkää muistotilaisuutta juhlisti suuri määrä Mikon muistolle lähetettyjä adresseja, joissa hyvät ihmiset muistivat Kalevalan laulumailta lähtenytä ja Pylkönmäen kirkkomaille matkansa päättäneitä vienankarjalaista vaeltajaa ja heimon perinteistä edustajaa. Isä Arto Leskinen muistosanojen jälkeen laulettiin 200-luvulta peräisin oleva saattolaulu Mikon ja häntä saattamassa olleiden matkaevääksi. Muistotilaisuuteen osallistui myös Pylkönmäen kirkkoherrova Aaro Linna. —

P.A.R.

Opettaja Aleks Lauro-nen kuoli Lahdessa 25.1.91. Hän oli syntynyt Suojärvellä 5.3.1908.

Valmistuttuaan opettajaksi Sortavalan seminaarista vuonna 1934 hän aloitti samana vuonna opetustyön Ignoilan kansakoulussa Hyrsylän mutkassa, mistä siirtyi vuonna 1938 Salmin Uudenkylän opettajaksi.

Sotien jälkeen Lauronen toimi opettajana Nastolassa eläkevuosiin saakka.

Kauppiain leski Akilina Anttonen kuoli Helsingissä. Hän oli syntynyt 1902 Jyskjärvellä. Myös hänen miehensä Antti V. Anttonen, ent. Agafonoff oli jyskjärveläinen.

Anttosen perustivat jo 1924 oman kauppalikkeen Tuusulan Järvenpäähän.

Adriadne Kivinen kuoli 3.12.1991 Savonlinnassa. Hän oli syntynyt 4.3.1911 Vanavädrassa, Eestissä. Suomeen muutettiin 1920-luvulla, kun isä valittiin Suomen ortodoksisen kirkkokunnan arkkipiispaksi. Sortavalasta tuli uusi kotipaikkakunta ja siellä hän avioitui kauppatieteen maisteri Eino Kivisen kanssa. Savonlinnaan muutettiin evakkovuosina. Siellä Eino Kivinen toimi Savonlinnan kauppaoppilaitoksen rehtorina.

19.11.1991 siirtyi tuonilmaisiin Pohjois-Karjalan Enosta Irja Potttonen. Irja syntyi 26.4.1898 Repolan Haukkasaassa. Hänen vanhempansa olivat Maria Juhontytär o.s. Höttönen Repolan Lentieran kylästä ja kauppias Jehkimä Davidinpoika Potttonen.

Irja Potttonen kävi koulua Repolan Saarenpäässä, missä hänen opettajanaan oli Jeliseveta Nikolajevna Kortsov Porajärven Valasmon kylästä. Irja asui oppivuotensa koulutalossa tätinsä Nasti Triihposen luona. Vieraillessaan Saarenpäässä usein pyhäpäivisin pikkuserkkunsa Darja Randerin o.s. Lukkasen kodissa Irja sai jo varhaisella iällä läpi

Irja Potttonen.

elämän kestävän mielenkiinnon Raamatun sanan tutkimiseen.

Repolasta Irja muutti sisarensa Aleksandran ja tämän puolison Iivana Aleksejeffin luo Kuhmoon. Jehkimä Pottosen perheen siirtyessä Suomen puolelle myös Irja seurasi vuoden 1922 keväällä Vahempiansa mukana Kalltimoon. Täällä Pottosen jatkoivat kaupankäyntiä ensin Niskankylässä ja vuodesta 1927 alkaen uudessa kauppatalossa. Viimeiset vuotensa Irja sai asua omissa asunossaan Enon kirkonkylässä.

Irja Potttonen palveli koko elämänsä uskollisesti lähimmäisiään ja jätti valoisan muiston karjalaisesta, joka vaikeuksienkin keskellä osasi jakaa ympäristöönsä aitoa iloa ja uskoa. KH

Teppo Garmujev kuoli 25.11.1991 Louhen piirissä Pääjärvellä. Hän oli syntynyt 14.3.1918 Vuokkiniemen Kaskolassa Korpin Riijon viidestä lapsesta nuorimmaisena. Tepon äiti oli myös Vuokkiniemestä, Spiiren Lukki Kyörölästä.

Molemmat vanhemmat kuolivat varhain, äiti v. 1924, jolloin ainakin osa lapsista joutui Uhtuan suomenkielisen lastenkotiin, mukana Teppokin.

Teppo ja Leena, kesk. Tatjana.

Jatkosodassa Teppo joutui sotavankina Suomeen ja työskenteli sodan loppuvaiheessa seppänä Saarijärvellä. Samaa ammattia hän harjoitti sittemmin Karjalassakin ja pääsi eläkkeelle 50-vuotiaana; seppäntyötä kun pidettiin "elämälle vaarallisena", kuten Teppo itse kirjoitti.

Viime syksynä hänellä oli tilaisuus käydä poikansa Pekan kanssa syntymäkotiään katsomassa Kaskolan suon laidassa.

Teppoa jäivät kaipaamaan vaimo Leena, viisi lasta perheeseen eri puolilla Karjalaa ja sisar Olga Essoilassa. — VL

Anissa Juntunen o.s. Kirillov ent. Rohkimainen kuoli Oulussa 21.12.91. Hän oli syntynyt Suvannossa 9.1.1913.